

(Publisert i Aftenposten Aften 8. mars 2005, s.3)

Odd Gunnar Skagestad:

Hvorfor skal vi fylle Vestbanen?

Vestbanetomten. ”Hva skal vi fylle Vestbanen med?” spør Andreas Hjertø Wiik i Aftenposten Aften 16. februar. Etter å ha levert et knippe argumenter og ironiske salver mot dem som vil flytte Munch-museet til Vestbanen, avslutter interpellanten resignert: ”Men for all del, når vi har bestemt at det skal bygges et senter på Vestbanen, så må det fylles med noe viktig og prestisjefyllt, ellers blir det jo meningsløst”.

Men er det virkelig så at ”vi” har bestemt at det skal bygges et ”senter” på Vestbanen? Vel er vi kjent med Statsbyggs arkitektoniske visjoner for området. Men hvem har bestemt at Vestbane-området overhodet skal utbygges? Oslo kommune? Hadde noe politisk parti foran siste kommunevalg utbygging av Vestbanen på sitt program? Eller er det kan hende staten? Kan noen erindre at noe parti stilte til stortingsvalg i 2001 med Vestbane-utbygging som programfestet flaggsak?

Realiteten er at spørsmålet om utbygging av Vestbane-området aldri har vært forelagt byens borgere og velgere. Hva man enn måtte mene om den arkitektoniske utforming, om hvilke funksjoner den påtenkte bygningsmasse skal ha, eller hva man måtte mene i de stadige lokaliseringsdebatter, så står dette ene fast: Dette er en utbygging som vi – byens borgere og velgere – aldri har bedt om, og aldri er blitt spurt om vi ønsker.

Vestbanen er fredet, og ikke uten grunn. Disse bygningene er den eneste gjenværende rest av det som en gang var bydelen Pipervika. De utgjør et verdig monument over en skjellsettende epoke i norsk samferdselshistorie, et monument som fortjener luft, lys og rom i rygg og flanker. Her ligger samtidig en utfordring om å frembringe – gjennom en åpen, demokratisk prosess – en plan som pietetsfullt ivaretar mulighetene for å skape et vellykket og harmonisk byrom. Hva med en tenkepause? Vi har tid til å vente!

Er utbyggingsappetitten kun motivert av økonomiske hensyn? Selvsagt vil det være penger å tjene, og Oslo har bruk for inntekter til kommunekassen. Likevel: Når byen i tidligere trange tider hadde råd til å unnlate å bebygge Frognerparken, St.Hanshaugen og

Tøyenparken, var dette valg som vi neppe vil beklage idag. Mot fortetningshysteriet i Oslos indre by er det betimelig å minne om verdien av å hegne om vår kulturarv, kombinert med ivaretagelsen av storbyens behov for grønne lunger.

La oss også minne om Fjellvettregel nr. 8: ”Vend i tide, det er ingen skam å snu”. Det er ikke for sent å skrinlegge utbyggingsplanene.